

Bezdomovci – ti se maj!

Blanka Falcníková

Často vídávám při odchodu do práce bezdomovce, kterak zkoumají obsah popelnice v naší ulici. Některé z nich už znám od vidění, potkáváme se téměř denně. Posledně mě dokonce jeden z nich – v duchu mu říkám Profesor – pozdravil. Křivě se usmál, dotkl se nedbale dvěma prsty kšiltu své čapky a řekl: „Brý den, madam. Nebílo by na pívo?“ Ano řekl „nebílo“. Zavrtěla jsem hlavou, taky jsem se trochu usmála – to jako, že se známe.

Ne, že bych byla lakomec. Občas někomu něco takhle na ulici taky dám, ale třeba když hraje na kytaru nebo prodává ten bezdomovecký časopis. Protože jen tak se mi dávat peníze nechce. Taky mi od dob puberty, kdy jsem od rodičů pravidelně fasovala kapesné, nikdo nic zadarmo nedal. A vlastně ani tehdy to nebylo zadarmo. Kdybych nedělala dobrotu, nic bych nedostala.

Když jsem pak už odjela, trochu mě zamrzelo, že jsem Profesorovi nedala aspoň deset ká. I když – kdo ví, jestli by se kvůli takovému pakateli neurazil... Ani nevím, kolik že se dává?

Když tak o tom přemýšlím, mají tito bezdomovci celkem pohodlný život. Nic je nikam nehoní, žádný stres, žádné ambice ani soutěž o místo na slunci. Šéf jim neříká, že mají dělat „za ty prachy“ víc, nemusejí se starat o úklid v domě, o výměnu prasklých žárovek ani o to, jestli vydělají dost peněz na zaplacení životních nákladů rodiny. Těch, které rok od roku rostou s rostoucí nenasytostí mít doma vše, co nám „jako“ zpřijemňuje život – PC, DVD, TV a kdovíco ještě.

Začala jsem v naší ulici ty chlapíky bez domova pozorovat, ne že bych byla nějaký šmírák. Zjistila jsem, že není vše, jak by se mohlo zdát. Nezvykle brzy – v 7.30 ráno – přecházejí Závod míru a Profesor od popelnice k popelnici. Závod míru pevně svírá své nerozlučné kolo Eska, má na něm připevněné dva košíky a tři tašky. Do těch se toho vleze! Profesorovi se zjevně moc nechce, šourá se vzadu a s kyselým výrazem žvýká párátka – myslím.

„Pohni si, né!“ popohání ho Závod míru. „Už sem ti říkal, že bysme nic nenašli, kdybysme nevstali brzo. Jestli nas tamti dohoní, máme po ptakach,“ přes rameno pokřikuje Závod míru. Čile přitom rozhrabává tlustým, ale zašpičatělým klackem obsah kontejnerů, pevně přitom držíce svou Esku. Dumala jsem o tom,

zda se obává, aby o to jízdní kolo nepřišel, když tu jsem si povšimla, že ke středové ose kola, které z něj dělá kolo pánské, jsou připevněny dvě francouzské hole. A také jsem si všimla, že ono to přecházení od popelnice k popelnici není až tak čilé – Závod míru tahá jednu nohu za sebou, vypadá to, že se na ni nikdy plně nepostaví. Kdo ví, co se mu přihodilo?

Profesor přidržuje kolegovi kolo, zhnuseně kroutí hlavou. „Takhle brzo vstávat. A ve flašce jste mi ze včerejška nechali jenom loka!“ vyčítá. Vyplivne párátka, potáhne a odplivne si. „Kdo to má vydržet.“ Ale spolupracuje, tuším, že dává kolegovi od popelnice za pravdu. Oba se o poznání rychleji přemístí k dalšímu kontejneru. Jakmile si vezmou své, mizí mi z dohledu.

U stejných popelnic se asi o tři čtvrtě hodiny později objevuje Štístko a Dejčígo. O tom, že si přispali, nasvědčuje hubený obsah jejich ušmudlaných batohů.

„Kurva, už tu někdo byl, to je pech! Já ti říkal, že o týhle ulici nemáš nikomu říkat, vole!“ nadává Štístko a vyhrožuje, že od zítřka bude zase chodit sám. Dejčígo sebere ze země nedopalek, prohlídne si ho a zastrčí do kapsy. Bude se hodit později. „Kdybys nekecal, jak si byl rád, že sem byl s tebou, když sme se pod kinem porvali. Kdybys tam byl sám, pěkně by tě zřídili,“ nenechá si nadávat.

Štístko se teď ale vážně rozčlilil: „Když jsem chodil sám, nic se mi nikdy nedělo. To ty každého provokuješ, a teď i mě,“ nadává. Hodí baťoh na jedno rameno a jde pryč. „A nelez za mnou,“ volá na Dejčíga pro jistotu. Ten si zase odplivne a zapálí si nalezené čiko. Potáhne si, pak ještě jednou – teď už chytí i filtr. Pokrčí rameny a pomalu se šourá za Štístkem.

Po poledni zahlédnu u školy postávat další páreček. Tato doba je pro bezdomovce poněkud netypická, ale asi vědí, proč tu čekají. Číhají, až v kuchyni začnou likvidovat zbytky z oběda. A skutečně, kuchařky vytáhly na rampu dvě ploché kovové přepravky přikryté igelitem. Jakmile zmizely za dveřmi, oba výtečníci – pro mě Černý zub a Elegán – se postavili k rampě. Ta jim sahala po prsa, což pro oba bylo velmi výhodné. Odhrnuli igelit a do připravených rendlíků rukama nabrali tolik zbytků, kolik se vlezlo. Zhlédla jsem brambory, sem tam

knedlík, kousky masa, vše v neidentifikovatelné hnědé hmotě vzniklé ze zbytku omáčky a polévek. Plné hrnky přikryli pokličkou z plastu, Černý zub ještě jednou nabral a strčil si jídlo do pusy. „Bude to třeba přisolit, jinak dobrý,“ zamručel a dohnal Elegána, který si ze svých hnědých lakovaných polobotek stíral nějakou špínu. Jen co poodešli několik kroků od rampy, přihnala se dodávka a obtloustlý mladík obě přepravky šoupl do nákladového prostoru. Co to bylo za firmu na dveřích dodávky? Á – soukromý zemědělec...

Elegán s Černozubkem se pomalu šourali směrem ke mně. „Fakt to nikomu neříkej, tohle je terno...“ šišlavě prosil Černý zub. Elegán se zastavil, olízl si dva prsty pravé ruky a zvedl je k přísaze. Pak šťouchl do Černozubky a poprosil: „Možná jenom Malýmu, posledně se s náma rozdělil o piva.“

„Ne, nikomu!“ rezolutně kroutí hlavou Černý zub. „Jak se to roznese, budeme se muset chodit stravovat jina. A víš, jak to je! Takhle nám vždycky zbyde na flašku.“

Elegán to ještě jednou zkouší: „Mohli bysme někdy zase zajít do Charity, to snad přežiješ. A to, že si musíš umejt ruce, ti taky neublíží...“ Černý zub ještě něco dodal, už ale nebylo slyšet co.

Příště si zkusím vzít foťák.

Ilustr. foto: <http://chebsky.denik.cz>